

2025 GÜRCİSTAN YEREL SEÇİMLERİ: DEMOKRASİ GERİLİMİ VE AB-GÜRCİSTAN İLİŞKİSİ - 15.12.2025

Şakire (FURTUN) TAHNAL

Blog No: 35
19.12.2025

Şakire TAHNAL(*)

Bu yazı ilk olarak AVİM tarafından 12 Aralık 2025te yayınlanan İngilizce bir makalenin Türkçe çevirisidir.

4 Ekim 2025te Gürcistanda yapılan yerel seçimler, 2024 parlamento seçimlerinin yarattığı sonuçların gölgesinde, bir yanda Gürcü hükümeti bir yanda da muhalefet ve Avrupa kurumları arasındaki artan gerilimlerin damga vurduğu oldukça kutuplaşmış bir siyasi iklimde gerçekleşmiştir. Gürcistan içeride çelişkili görüşlerle dışarıda da yoğun baskılarla karşı karşıyayken, söz konusu seçimin önemi yerel siyasetin çok ötesine geçmiştir. Aslında bir belediye seçimi olarak başlayan bu süreç, egemenlik ve istikrar vurgusu yapan söylemler ile demokratik gerilemeye dair dış uyarıların ülkenin siyasi manzarasını nasıl şekillendirdiğini gözler önüne sererek, zamanla Gürcistan için önemli bir dönüm noktası halini gelmiştir.

2025 yerel seçimlerinin bağlamını yaratan siyasi ortam, yerel ve uluslararası gözlemciler tarafından yoğun biçimde irdelenen, tartışmalı 2024 parlamento seçimlerinden büyük ölçüde etkilenmiştir. Batılı kalkınma ajansları tarafından finanse edilen ve yerel bir sivil toplum kuruluşu olan Uluslararası Adil Seçimler ve Demokrasi Derneğinin (ISFED) Nihai İzleme Raporuna göre; genel oy hakkı, eşitlik, özgür oy kullanımı ve gizlilik olmak üzere beş temel demokratik ilkenin dördü; baskı, idari araçların kötüye kullanılması, yeni uygulanan elektronik oy verme sistemi kaynaklı manipülasyon ve seçmenler üzerindeki

yoğun baskı nedeniyle zedelenmiştir (ISFED, 2025).

Buna ek olarak, Avrupa (Birliği) Parlamentosu (AP) bu iddialarla ilgili daha da sert bir tutum sergilemiştir. Parlamento Kasım 2024 tarihli kararında belgelenmiş sindirme, oy manipölasyonu, gözlemcilere müdahale ve elektronik oy araçlarının manipölasyonu da dâhil olmak üzere çok sayıda ve ciddi usulsüzlük bulunduğunu öne sürerek seçim sonuçlarını reddetmiştir. Parlamentonun aldığı karar, seçimlerin uluslararası denetim altında yeniden yapılması ve Gürcü Rüyası (GD) hükümetinin üst düzey yetkililerine yaptırım uygulanması çağrısında bulunmuştur (ALMQVIST, 2025).

Civil Georgianın (2025) aktardığına göre ise yerel seçimlere yalnızca 12 siyasi parti katılmak üzere kayıt yaptırmıştır. Oysa ki bir önceki parlamento seçimlerinde bu sayı çok daha yüksek olmuştur. Bu keskin düşüş yasal ve idari baskılar, seçim yasalarındaki değişiklikler ve muhalefetin parçalanmış yapısıyla ilişkilendirilmektedir. Birçok muhalefet grubu, seçimlere katılımın adil olmayan bir süreci meşrulaştıracağı gerekçesiyle seçimleri tamamen boykot etmiştir. Bazıları ise seçimlere katılmayı tercih ederek muhalefet içindeki bölünmüşlüğü ortaya koymuştur. Pek çok tartışmaya rağmen Merkez Seçim Komisyonuna göre seçim günü Gürcü Rüyası toplam oyların yaklaşık %80ini almıştır.

Sonuçların açıklanmasının hemen ardından Tiflis ve diğer şehirlerde protestolar patlak vermiş ve göz yaşartıcı gaz ve tazyikli su kullanan polis ile protestocular arasında çatışmalar yaşanmıştır (EU NeighboursEast, 2025). Bunun üzerine uluslararası kuruluşlar endişelerini dile getirmiştir. Örneğin, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİT PA), tüm taraflara itidal çağrısında bulunarak, meşru siyasi süreçler aracılığıyla çalışmaya kararlı olmalarını istemiş ve demokratik yönetişimin hukuk, hesap verebilirlik ve barışçıl siyasi diyalog üzerine kurulması gerektiği konusunda uyarıda bulunmuştur (OSCE PA, 2025). AP ise daha da ileri giderek, seçimleri sivil topluma, bağımsız medyaya ve siyasi muhalefete yönelik aylar süren baskıların bir parçası olarak tanımlamıştır (McAllister vd., 2025).

Buna karşın, uluslararası eleştirilere rağmen Gürcistan Rüyası liderleri, 2025 seçimlerinin halkın güveninin ve ulusal egemenliğin yeniden teyit edildiğinin bir kanıtı olarak kabul edilebileceğini savunmuştur. Örneğin, seçimler öncesinde Başbakan Irakli Kobakhidze, Gürcistanın Avrupa Birliği (AB) üyeliğine doğru istikrarlı ve geri döndürülemez bir yolda ilerlediğini vurgulamış ve seçimi Gürcü halkının demokratik kurumlara duyduğu güvenin bir göstergesi olarak nitelendirmiştir (*Georgia's PM reaffirms EU Path and Democratic credentials ahead of local elections - 1TV, 2025*).

Bu bağlamda Gürcü Rüyasının kurucusu ve onursal başkanı Bidzina İvanişvili de sonuçların meşruiyetine olan güvenini dile getirmiştir. Oy kullanırken bunun özgür iradenin ve Gürcü demokrasisinin olgunluğunun bir işareti olduğunu belirtmiştir (*Bidzina Ivanishvili: GD ensured free choice, hope citizens to be active and make right decision* □ 1TV/2025). Protestolara yanıt olarak ise, ülkenin %80i tarafından desteklenen bir partinin sokaklardaki 10.000 kişi tarafından devrilemeyeceğini vurgulamış ve bu ayaklanmayı siyasi istikrarı zayıflatmak isteyenlerin bir girişimi olarak tanımlamıştır. İktidar partisinin bakış açısına göre, AB ve diğer uluslararası aktörlerden gelen eleştiriler siyasi önyargıya ve Gürcistanın içinde bulunduğu bağlamı yanlış yorumlanmasına dayanmaktadır (*How can a party backed by 80% be overturned by just 10,000 people? Impossible* □ Bidzina Ivanishvili |

Election Observation Mission Final Report, 2024). Ayrıca, muhalefetin ve sivil toplumun büyük çoğunluğu demokratik gerileme eğilimine dikkat çekmesine rağmen, iktidardaki Gürcü Rüyası AB'nin tepkisini Gürcistanın iç işlerine yönelik temelsiz bir müdahale olarak nitelendirmiştir. Bu temel görüş ayrılığı, 2025 yerel seçimlerine ilişkin tartışmalı yaklaşımların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Nitekim muhalefet partileri ve birçok sivil toplum örgütü, 2025 seçimlerini daha uzun süreli bir demokratik gerilemenin parçası olarak görmektedir. ISFED'in 2024 parlamento seçimleri sırasında idari kaynakların zorlayıcı kullanımı, medyadaki dengesizlik ve yapısal manipülasyonla ilgili raporları, Gürcistan kurumlarının 2025'e girerken bağımsızlıklarını yitirdiklerinin kanıtı olarak gösterilmiştir (*GEORGIA'S 2024 PARLIAMENTARY ELECTIONS FINAL MONITORING REPORT, 2025*). Ayrıca muhalefet liderleri, Gürcü Rüyasının seçim gözlemcilerini kısıtlamak ve ülke dışındaki oy kullanma hakkının kaldırılmasını önermek gibi çeşitli idari araçları kullanarak iktidarını pekiştirdiğini iddia etmiştir (Number of political parties running in 2025 local elections down to 12, 2025). Uluslararası düşünce kuruluşları da bu endişeleri paylaşmıştır. Örneğin Carnegie Endowment, GD'nin muhalefet boykotuna yönelik stratejisinin, yerel seçimlere girerken kurumlar üzerindeki kontrolünü güçlendirdiğini ve siyasi rekabeti azalttığını belirtmiştir (Kitachaev, 2025).

Gürcistan ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki gergin ilişkiler daha da kötüleşmiştir. Oylamanın ardından AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas ve AB Komisyonu üyesi Marta Kos, Gürcü hükümetinin tutumunu kınamış ve Gürcistana toplanma özgürlüğüne saygı gösterilmesi, sükunetin yeniden sağlanması ve dezenformasyon bağlamında AB diplomatlarına yönelik saldırılara karşı kararlı bir duruş sergilenmesi gerektiğini hatırlatan bir açıklama yayımlamıştır. Ayrıca, muhalefet figürlerinin hapis cezalarına eleştiri getirmek için sivil toplumu hedef alan son yasaları ve GD'yi kayıran seçim yasasındaki değişiklikleri vurgulayarak, bunların rekabetçi seçimlerin olasılığını büyük ölçüde azalttığını iddia etmişlerdir (EU NeighboursEast, 2025).

2025 seçimlerinin ardından Gürcistanın bölgedeki rolünün de değiştiği açıkça görülmüştür. AB daha fazla bağlantı, çeşitlilik ve stratejik özerklik ararken, Kobakhidze'nin vurguladığı gibi Gürcistan'ın Avrupa ile Asya'yı birbirine bağlayan Orta Koridor'daki konumu, ülkeye daha fazla önem kazandırmaktadır (*Georgia's PM reaffirms EU Path and Democratic credentials ahead of local elections - 1TV, 2025*).

Ancak, Rusya'nın çeşitli kanallar aracılığıyla Gürcistan siyasetinde kök salmış varlığı ve 2020 İkinci Karabağ Savaşı'nın ardından Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki ilişkinin dönüşümü göz önüne alındığında, demokratik istikrarsızlık konusundaki tartışmaların Gürcistan'ın bir ortak olarak güvenilirliğini zedeleyebileceği düşünülmektedir. Gürcistan'ın siyasi çelişkileri üzerine olan bu tartışmalar, Güney Kafkasya'da ortaya çıkan yeni jeopolitik düzenlemeleri de şekillendirebilecek bir niteliğe sahiptir (*GEORGIA PARLIAMENTARY ELECTIONS 26 OCTOBER 2024 ODIHR Election Observation Mission Final Report, 2024*).

Özetlemek gerekirse, Ekim 2025 yerel seçimleri Gürcistan'ın siyasi geleceğine ilişkin iki zıt görüşü pekiştirmiştir. Gürcü Rüyası için seçimler istikrarı, egemenliği ve halkın güvenini teyit ederken; muhalefet için ise demokratik gerilemeyi, kurumsal ele geçirmeyi ve

Avrupa'dan uzaklaşmayı temsil etmektedir. Öte yandan, Avrupa kurumları Gürcistan'ın anlamlı bir entegrasyon için hazır olup olmadığı konusunda ciddi sorular ortaya atmıştır. Sonuç olarak 2025 seçimlerinin önemi sadece belediye iktidarının dağılımında değil, Gürcistan'ın siyasi kimliği üzerine yaşanan derin mücadelenin kendini nasıl göstereceği ve önümüzdeki yıllarda ülkenin gidişatını nasıl şekillendireceği konusuna da dayanmaktadır.

*Şakire (Furtun) Tahnal, Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü mezunu olup Orta Doğu Teknik Üniversitesi Orta Doğu Çalışmaları alanında yüksek lisansını tamamlamış, bağımsız bir araştırmacıdır. Çalışmaları uluslararası ilişkiler, bölgesel siyaset, dış politika ve Avrupa Birliği'nin komşuluk politikaları üzerine yoğunlaşmaktadır.

**Resim: Gürcistan'da yakın zamanda düzenlenen seçimlerle ilgili protestolardan bir sahne - Kaynak: EUNeighboursEast.eu

Kaynakça

(2024). (rep.). *GEORGIA PARLIAMENTARY ELECTIONS 26 OCTOBER 2024 ODIHR Election Observation Mission Final Report* (pp. 1-53). Warsaw.

(2025). (rep.). *GEORGIA'S 2024 PARLIAMENTARY ELECTIONS FINAL MONITORING REPORT* (pp. 1-45).

ALMQVIST, V. (n.d.). *Parliament calls for new elections in Georgia: News: European Parliament*. Parliament calls for new elections in Georgia | News | European Parliament. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20241121IPR25549/parliament-calls-for-new-elections-in-georgia>

Bidzina Ivanishvili: Gd ensured free choice, hope citizens to be active and make right decision - 1TV. Georgian Public Broadcaster. (2025a, October 4). <https://1tv.ge/lang/en/news/bidzina-ivanishvili-gd-ensured-free-choice-hope-citizens-will-be-active-and-make-right-decision/>

Elections in Georgia: EU rejects disinformation regarding its role in protests - EU neighbours East. EU NEIGHBOURSEAST. (2025, October 6). <https://euneighbourseast.eu/news/latest-news/elections-in-georgia-eu-rejects-disinformation-regarding-its-role-in-protests/>

Georgias PM reaffirms EU Path and Democratic credentials ahead of local elections - 1TV. Georgian Public Broadcaster. (2025, October 1). <https://1tv.ge/lang/en/news/georgias-pm-reaffirms-eu-path-and-democratic-credentials-ahead-of-local-elections/>

How can a party backed by 80% be overturned by just 10 000 people? Impossible - Bidzina Ivanishvili | Rustavi2. NEWS. (2025, October 4). <https://rustavi2.ge/en/news/327558>

Kitachaev, B. (2025, October 13). *Georgias ruling party uses oppositions election boycott to seal its control of Institutions*

. Carnegie Endowment for International Peace. [https://carnegieendowment.org/russia-
eurasia/politika/2025/10/georgia-oppositions-protests?lang=en](https://carnegieendowment.org/russia-eurasia/politika/2025/10/georgia-oppositions-protests?lang=en)

McAllister, D., Jukneviene, R., Usakovs, N., Lagodinsky, S., & Satouri, M. (2025). (rep.). *Joint Statement on the Local Elections in Georgia*. Strasbourg.

Number of political parties running in 2025 local elections down to 12. Civil Georgia. (2025, September 23). <https://civil.ge/archives/702043>

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: TAHNAL, Şakire (FURTUN). 2026. "2025 GÜRCİSTAN YEREL SEÇİMLERİ: DEMOKRASİ GERİLİMİ VE AB-GÜRCİSTAN İLİŞKİSİ - 15.12.2025." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2025 / 35. Aralık 19. Erişim Haziran 08, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/Blog/2025-GURCISTAN-YEREL-SECIMLERI-DEMOKRASİ-GERİLİMİ-VE-AB-GURCISTAN-İLİSKİSİ>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır